

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 294
din 14.05.2009**

Dosar nr.: 13/2009

Petiția nr.: 263/08.01.2009

Petent: V. A.

Reclamat: Sprider Stores S.R.L

Obiect: interzicere acces în magazin cu căruciorul de cumpărături în care se afla copilul

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. V. A., cu domiciliul în
jud. Mureș

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.1.2. Sprider Stores S.R.L., cu sediul în P-ța. Alba Iulia, nr.3, bl.12, et.4,
ap.17, sector 3, București

II. Obiectul sesizării

2.1. Petenta solicită constatarea existenței unei fapte de discriminare cu privire la interzicerea accesului în magazin cu căruciorul de cumpărături, în care se afla fiica petentei.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petena arată că s-a deplasat împreună cu soțul și fiica lor de 5 luni la PromenadaMall din Tg. Mures. La intrarea în magazinul aparținând reclamatei nu i s-a permis accesul cu căruciorul de cumpărături în care se afla copilul.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. nr.263 din 08.01.2009, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, magazinului Sprider Stores Group.

4.2. Prin rezoluția nr. 6 din 17.03.2009, s-a dispus efectuarea de investigații de către C.N.C.D. la sediul magazinului Sprider Stores Group din Târgu Mureș . În data de 01.04.2009 s-a desfășurat investigația în speță iar raportul de investigație a fost depus la dosar.

4.3. Prin adresa înregistrată cu nr. 3657 din 01.04.2009, Sprider Stores S.R.L. a comunicat punctul sau de vedere în raport cu petiția formulată de petentă.

4.4. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.5. Prin adresa nr. 3065 din 16.03.2009 a fost citată petenta. Prin adresa nr. 3064 din 16.03.2009 a fost citat magazinul Sprider Stores Group, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 07.04.2009. La termen s-a prezentat partea reclamată, prin apărător ales av. A M M

4.6. Prin adresa nr. 3810 din 06.04.2009, petenta și-a menținut petiția inițială, astfel cum a fost formulată. Prin adresa nr. 4125 din 15.04.2009, partea reclamată a depus concluzii. Petenta nu a comunicat concluzii scrise.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 263 din 08.01.2009, petenta arată că în data de 20.12.2008 a mers împreună cu soțul și fiica lor, în vârstă de 5 luni, în Promenada Mall, Târgu Mureș.

5.1.2. Petenta susține că fetița dormea în landou într-un cărucior de cumpărături. Se face precizarea că nu au luat căruțul fetiței pentru a lăsa loc în portbagajul mașinii pentru cumpărături.

5.1.3. Petenta arată că în magazinul Sprider Stores nu li s-a permis accesul cu căruciorul de cumpărături. În acest sens, se arată că vânzătoarea foarte nerespectoasă le-a spus că nu e voie cu căruciorul în magazine. La întrebarea petentei cu cine să lase copilul aceasta a răspuns : "Da spălați voi pe jos?"

5.1.4. Petenta arată că vânzătoarea nu le-a permis să intre în magazin pentru a nu fi nevită să spele pe jos, deși s-a uitat pe pardoseală și nu a rămas nicio urmă lăsată de cărucior.

5.1.6. Petenta susține că se consideră discriminată atât ea cât și soțul său pentru că nu au avut acces în magazin cu copilul.

Sușinerile S.C. Sprider Stores S.R.L.

5.2.1. Reclamata arată că, în ceea ce privește căruciorul de cumpărături utilizat de petentă, acesta este proprietatea Hipermarketului, și ele sunt puse la dispoziția clienților hipermarketului, exclusiv în vederea transportării produselor achiziționate de către clienți din acel magazin în parcarea Centrului Comercial. În niciun caz aceste cărucioare nu pot fi considerate un mijloc de transport pentru un copil în vârstă de 5 luni.

5.2.2. În imediata vecinătate a Hipermarketului, pe culoarul ce face legătura cu Galeria Comercială, există anunțuri din care rezultă foarte clar că accesul în Galerie cu cărucioare de cumpărături aparținând hipermarketului este interzis. Aceste anunțuri sunt amplasate în așa fel încât să fie foarte vizibil și la îndemâna tuturor vizitatorilor hipermarketului și ERP Tg. Mureș Promenada Mall. Față de cele de mai sus nu se înțelege cum petenta, doamna A V , nu a văzut semnele amplasate în incinta Centrului Comercial.

5.2.3. Referitor la precizarea petentei că a dorit să folosească căruțul de cumpărături și nu căruțul copilului pentru a avea mai mult loc în portbagaj pentru cumpărături se arată că această precizare nu este relevantă și că este totodată o decizie riscantă. Magazinul Sprider Stores are propriile coșuri de cumpărături, destinate uzului clienților. Dimensiunea acestora este adaptată specificului magazinului (sunt coșuri de mână de dimensiune medie, și nu cărucioare mari cu roți).

5.2.4. De asemenea, reclamata susține că regulamentele instituite de magazine/centre comerciale, etc. sunt pentru toți vizitatorii fără excepție. Aceste regulamente au ca scop buna desfășurare a activității și nu de a leza drepturile vizitatorilor sau de a-i discrimina. Societatea în cauză comercializează îmbrăcăminte și încălțăminte pentru femei, bărbați și copii, deci pentru întreaga familie. Toate activitățile promoționale ale societății se adresează întregii familii sub conceptul "Fashion for All".

5.2.7. Cu privire la atitudinea vânzătoarei se arată că angajaților societății li se aduc la cunoștință încă de la angajare responsabilitățile și atribuțiile postului. În acest sens în fișa postului la capitolul atribuții și responsabilități în relația cu clienții se precizează foarte clar următoarele : - cunoaște și respectă regulile de întâmpinare și comunicare cu clienții (formule de salut, de politețe și de încheiere).

5.2.8. Reclamata consideră că nepermiterea accesului în magazin a a unui bun mobil, în speță caruciorul de cumpărături aparținând unui alt magazin nu poate face obiectul O.G. nr. 137/2000, republicată iar din probele administrate în dosar nu rezultă că societatea ar fi interzis petentei accesul ci doar ca nu i s-a permis accesul cu caruciorul de cumpărături.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zucchero and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.3. De asemenea, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite**. (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite**. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție**. (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

6.4. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al

O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.5. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excudere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.6. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.7. Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director ia act de faptul că în opinia petentei fapta de discriminare este circumstanțiată prin interzicerea accesului în magazin cu căruciorul de cumpărături, în care se afla fiica petentei.

6.8. Raportat la elementele constitutive ale faptei de discriminare, prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, Colegiul Director ia act că potrivit definiției discriminării, tratamentul diferit materializat prin deosebire, restricție, excludere sau preferință trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit datorită unui criteriu.

6.10. Colegiul reține că în opinia petentei, fapta de discriminare este circumstanțiată prin refuzul de a i se permite accesul în magazin, în speță cu cosul de cumpărături. Petenta consideră situația sa justificată de faptul că în acel moment copilul său se afla în coșul respectiv, ceea ce nu poate constitui un motiv de refuz, cu atât mai mult cu cât coșul nu a produs o eventuală mizerie, invocată de reprezentanta reclamatei.

6.11. Colegiul se raportează la prevederile art. 2 din O.G. nr. 137/2000, reținând că diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. În același sens, raportându-ne inclusiv la prevederile art. 10 lit. f din O.G. nr. 137/2000, republicată, se reține că, în speță, „constituie contravenție,..., discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială

sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:... f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine... cu excepția situației în care aceasta restrangere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.”

6.12. Observând că în cauză nu se contestă de niciuna din părți refuzarea accesului petentei cu caruciorul de cumpărături, Colegiul urmează a analiza dacă restrangerea în speță este justificată de un scop legitim iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare, în sensul art. 2 din O.G. nr. 137/2000.

6.13. Analizând susținerile și înscrisurile aflate la dosar, Colegiul observă că părțile nu contestă natura mijlocului în discuție, în speță un cărucior pus la dispoziția publicului de către un magazin specializat (i.e. supermarket). Acest fapt rezultă inclusiv din susținerile petentei care arată că fetița sa se află într-un cărucior de cumpărături, în timp ce căruciorul acesteia se află în autoturismul petentei pentru a aloca spațiu suficient în portbagaj în vederea depozitării cumpărăturilor.

6.12. Din acest punct de vedere, Colegiul ia act de faptul că la dispoziția publicului și în mod special a clienților care urmează a face cumpărături din Supermarket, se află cărucioare care au ca scop principal transportul produselor achiziționate din respectivul spațiu comercial. Astfel, nu se poate face abstracție de faptul că mijlocul de transport al produselor pus la dispoziție potențialilor clienți vizează înlesnirea procesului de cumpărături din Supermarket și nu din alte magazine. Acest fapt poate fi determinat de considerente de interes comercial și în egală măsură de spațiul disponibil al supermarketului. Or, Colegiul observă că reclamata are propriile coșuri de cumpărături, destinate clienților săi, dimensiunea acestora fiind adaptată specificului magazinului.

6.13. Pe de altă parte, Colegiul reține că obiectul în speță (căruciorul de cumpărături al Supermarketului) nu constituie un mijloc de deplasare adaptat la o situație ipotetic particulară a unui copil. Însă, petenta arată că doar din rațiuni de alocare de spațiu pentru cumpărături, căruciorul copilului a fost lăsat în autoturism, astfel încât au recurs la utilizarea celui pus la dispoziție de Supermarket. Or, Colegiul observă că această situație nu poate fi privită ca echivalentă unei adaptări rezonabile.

6.14. În raport cu aceste aspecte, Colegiul este de opinie că în speță nu pot fi reținute măsuri ce induc un tratament diferențiat nejustificat, în sensul art. 2, devreme ce accesul în magazin al petentei nu a fost restricționat per se, cât supus unor condiții corelative specificului comercial al reclamatei, fără a se afla într-un eventual raport de cauzalitate, fie direct sau indirect, ori prin asociere, cu un criteriu interzis de art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Din acest punct de vedere, Colegiul este de opinie că situația invocată de petentă nu intră sub incidența prevederilor art. 2, aceasta fiind corelativă regulilor instituite de societățile comerciale ce se aplică deopotrivă tuturor potențialilor clienți.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu **unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența prevederilor art. 2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților V A , cu domiciliul în ; Sprider Stores S.R.L., cu sediul în P-ța. Alba Iulia, nr.3, bl.I2, et.4, ap.17, sector 3, București.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN - Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

VASILE ANA MONICA – Membru

Data redactării 01.06.2009

Red. G.D., Tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

